

Barnabókmenntir

ÍSLE3BB05

Áfangalýsing:

Fjallað um barnabókmenntir í víðum skilningi: sögur, ævintýri, ljóð, teiknimyndir og myndabækur auk efnis fyrir sjónvarp og leikhús. Nemendur kynnst einkennum, formi, útbreiðslu, vinsældum og kröfum sem gerðar eru til barnabókmennta. Gert er ráð fyrir lestri mismunandi bókmenntatexta auk fræðilegrar umfjöllunar um barnabókmenntir. Fyrir liggur fjölbreytt verkefnavinna, verkleg, munnleg og skrifleg. Farið er fram á sjálfstæð, skapandi og vönduð vinnubrögð.

Markmið áfangans:

Þekkingarmarkmið þar sem nemandi þekkir og skilur:

- mismunandi frásagnaraðferðir og framsetningu í barnabókmenntum.
- málfar og orðaforða, innrætingu og túlkun barnabókmennta.
- samspil barnabókmennta, samfélags og menningar.
- inntak og einkenni þeirra verka sem lesin eru.
- tengsl barnabókmennta við siðferðisprosa.
- barnabókmenntir í sögulegu ljósi.

Leiknimarkmið þar sem nemandi hefur öðlast leikni í að:

- draga saman og nýta upplýsingar úr ýmiss konar heimildum og tengja við eigin skoðanir.
- beita gagnrýninni hugsun við vinnslu verkefna þar sem skoðanir hans koma fram.
- lesa sér til gagns bókmenntaverk og fræðitexta um barnabókmenntir.
- flytja af nokkru öryggi niðurstöður sínar frammi fyrir hópi.
- nota viðeigandi hjálpargögn við frágang ritsmiða.

Hæfnimarkmið þar sem nemandi hagnýtir sér þekkingu sína og leikni til að:

- vinna skapandi og greinandi verkefni í tengslum við barnabókmenntir og fræðilega texta.
- taka þátt í málefnalegum umræðum, tjá afstöðu, beita rökum og komast að niðurstöðu.
- túlka texta barnabókmennta og greina merkingu undir yfirborði textans (undirtexti).
- meta uppeldisgildi barnabókmennta út frá ýmsum sjónarmiðum.
- bera barnabókmenntir saman við aðrar bókmenntagreinar.
- beita skýru og gallalausum máli í ræðu og riti.

Kennsluefni / lesefni:

- Silja Aðalsteinsdóttir. *Raddir barnabókanna* (valdar greinar).
- Einstakar greinar (úr *Börn og menning*) og efni frá kennara á múðlu.
- Sameiginlegur lestur á barnabókum og / eða textum eftir:
  - Jónas Hallgrímsson. *Fjögur ævintýri* (ljósrit).
  - Stefán Jónsson. *Sagan hans Hjalta litla* (fyrstu 74 blaðsíðurnar).
  - Þorvaldur Þorsteinsson. *Ég heiti Blíðfinnur en þú mátt kalla mig Bóbó*.
  - Þórarinn Leifsson. *Maðurinn sem hataði börn*.
  - Valdar myndasögur fyrir börn.
  - Valin bók.

Handbækur og vefsíður:

- Silja Aðalsteinsdóttir. *Íslenskar barnabækur 1780 – 1979*. [Saga íslenskra barnabókmennta.]
- Anna María Birgisdóttir. *Sögupræðir*. [Um þúsund barnabækur kynntar.]
- *BarnUng*. Vefur um barna- og unglingabókmenntir. [<http://menta.hi.is/vefir/barnung/>]
- *Bókmenntavefurinn*. [<http://www.bokmenntir.is>] og *Börn og menning*: tímarit á bókasafni FSu.

Námsmat :

- 50% Skilaverkefni, umræður, flutningur, ritun, útdráttur og próf.
- 20% Próf og/eða ritun úr Röddum barnabókanna.
- 20% Lokaverkefni.

Verkefnaskil:

Öllum verkefnum skal skilað á tilsettum tíma. Dregið verður frá einkunn ef verkefni berast innan þriggja daga frá skiladegi. Eftir þann tíma verður ekki tekið við verkefnum og viðkomandi fær einkunnina 0. Fáir nemandi 0 fyrir þrjú skilaverkefni telst hann hafa sagt sig úr áfanganum.

Tímaáætlun og yfirferð efnis:

Vika:	Dagsetning:	Námsefni/viðfangsefni:	Helstu próf og verkefni:
1/33	18.- 22. ágúst	Kynning á efni og fyrirkomulagi áfangans. <i>Sögulegt yfirlit íslenskra barnabóka</i> . Raddir barnabókanna: 9-37.	Verkefni, próf og umræður í tengslum við efnið.
2/34	23.- 29. ágúst	Áfram með <i>Sögulegt yfirlit íslenskra barnabóka</i> . <i>Ævintýri Jónasar Hallgrímssonar</i> lesin og nokkur barnaljóð Vigfúsar Jónssonar. Byrjað á <i>Sögunni hans Hjalta litla</i> (brot).	Verkefni, próf og umræður í tengslum við efnið.
3/35	30. ág - 5. sept	Byrjað á <i>Sögunni hans Hjalta litla</i> (brot).	Verkefni, próf og umræður í tengslum við efnið.
4/36	6. - 12. sept.	Áfram með <i>Hjalta litla</i> og þaðan í grein um Trú og siðferði. Raddir: 178-200.	Verkefni, próf og umræður í tengslum við efnið.
5/37	13.- 19. sept.	Áfram með <i>Trú og siðferði</i> en þaðan farið í ævintýri fyrir börn.	Verkefni, próf og umræður í tengslum við efnið.
6/38	20.- 26. sept.	Ævintýri og börn.	Verkefni, próf og umræður í tengslum við efnið.
7/39	27. sept - 3. okt.	<i>Um frásagnartækni í barnabókum</i> . Raddir: 79-100	Verkefni, próf og umræður í tengslum við efnið.
8/40	4.- 10. okt. MIÐANNARMAT	<i>Ég heiti Blíðfinnur</i> eftir Þorvald Þorsteinsson lesin og greind.	Verkefni, próf og umræður í tengslum við efnið.
9/41	11. - 17. okt. Áfangamessa 13. okt. Haustfrí 14.-15. okt.	<i>Ég heiti Blíðfinnur</i> . Almenn umfjöllun um myndasögur.	Verkefni, próf og umræður í tengslum við efnið.
10/42	18. - 24. okt. Valdagur 20. okt.	Kvikmyndir fyrir börn.	Verkefni, próf og umræður í tengslum við efnið.
11/43	25.- 31. okt.	<i>Maðurinn sem hataði börn</i> eftir Þórarin Leifsson.	Verkefni, próf og umræður í tengslum við efnið.
12/44	1.- 7. nóv.	<i>Maðurinn sem hataði börn</i> eftir Þórarin Leifsson.	Verkefni, próf og umræður í tengslum við efnið.

13/45	8.- 14. nóv.	<i>Opin dagskrá.</i>	Verkefni, próf og umræður í tengslum við efnið.
14/46	15.- 21. nóv. Dagur ísl. tungu	<i>Opin dagskrá.</i>	Verkefni, próf og umræður í tengslum við efnið.
15/47	22.-28. nóv.	<i>Opin dagskrá.</i>	Verkefni, próf og umræður í tengslum við efnið.
16/48	29. nóv. - 5. des. Síðasti kennslud. 3. des.	<i>Opin dagskrá.</i>	Verkefni, próf og umræður í tengslum við efnið.

Með fyrirvara um breytingar á kennsluáætlun og ósk um áhuga, jákvæðni og góða mætingu.

FSu 18. ágúst 2021
Jón Özur Snorrason